ISKOLAI VÁLTOZAT
Schulversion

SOHA NE FELEDJÜK!	**NIEMALS Vergessen!**
Intő emlékezésül az 1956-os magyar forradalom 70. évfordulójára!	*In mahnender Erinnerung zum 70. Jahrestag der ungarischen Revolution von 1956!*
Rosa von Zehnle úr	*Rosa von Zehnle úr*
13 NAP DEBRECEN 1956	**13 TAGE Debrecen 1956**
Iskolai színdarab, **70 perc** *(zene és szünetek nélkül)* **3 felvonásban, 17 jelenettel**	**Theater-Schulversion,** **70 Minuten** *(ohne Musik und ohne Pausen)* **in 3 Akte mit 17 Szenen**
D. Szűcs László debreceni visszaemlékezései alapján, az „1956 - A Debreceni cívis városban" c. könyvéből.	Nach dem Erlebnisberichten des Debrecener D. Szűcs László aus seinem Buch: „1956 - A Debreceni cívis városban“
(Magánkiadó, Budapest, 2005.)	(Privatverlag, Budapest, 2005.)
Új kiadás 2026: **1956 Szabadság Kiadó**	**Neuauflage 2026:** **1956 Freiheits Verlag**

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

Rövid tartalmi leírás / Kurze Inhaltsbeschreibung

PROLÓGUS	**PROLOG**
(1. jelenet, kb. 5 perc, 2 tanuló a színpadon ülve beszél - vagy olvas.)	(Szene 1, ca. 5 Min., 2 Schüler sprechen - oder lesend - sitzend auf der Bühne).
1. jelenet - Előzmények: „1919 és ami következett"	**Szene 1 - Vorgeschichte: „1919 und was folgte“**
Két tanuló ismerteti: a Tanácsköztársaság Kun Béla alatt, a 133 napos vörös terror, több mint 5.000 halálos áldozattal, köztük a köröstárkányi mészárlás 87 áldozattal, László édesanyjának szülőfalujában.	Zwei Schüler schildern: Die Räterepublik unter Béla Kun, 133 Tage roter Terror, über 5.000 Tote, darunter 87 Opfer des Massakers in Köröstárkány, der Heimat von Lászlós Mutter.
Majd 1945, a szovjet „felszabadítás", amely ismét elnyomást hozott. Ebből a talajból nőtt ki1956.	Dann 1945, die sowjetische „Befreiung", die wieder Unterdrückung brachte. Der Boden, aus dem 1956 wuchs.
Zenei betét: **„Népfelkelés 1956"** *(Szöveg és zenei feldolgozás: Rosa von Zehnle úr.)*	Musikeinlage: **„Volksaufstand 1956"** *(Text und musikalische Umsetzung: Rosa von Zehnle úr.)*

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

ELSŐ FELVONÁS: **A SZIKRA** *(2-5. jelenet, kb. 20 perc)*	**ERSTER AKT:** **DER FUNKE** *(Szenen 2-5, ca. 20 Minuten)*
2. jelenet - Az előző nap, 1956. október 22.: **„A temetés"**	**Szene 2 - Am Tag davor, 22. Oktober 1956:** **„Das Begräbnis“**
László eltemeti nagybátyját Debrecen külvárosában. Egy öreg paraszt emlékezteti 1919-re és figyelmeztet: aki felkel, mindent kockáztat.	László beerdigt seinen Großonkel am Stadtrand von Debrecen. Ein alter Bauer erinnert ihn an 1919 und warnt: Wer aufsteht, riskiert alles.
Este hírek érkeznek Budapestről: a Petőfi-kör, Nagy Imre, szabadságkövetelések.	Abends kommen Nachrichten aus Budapest: Der Petőfi-Kreis, Imre Nagy, Forderungen nach Freiheit.
László hallgatja, és belül döntést hoz.	László hört zu und entscheidet sich innerlich.
3. jelenet - Az előző nap, 1956. október 22.: **„Forr a gyár"**	**Szene 3 - Am Tagt davor, 22. Oktober 1956:** **„Die Fabrik brodelt“**
A BIOGÁL Gyógyszergyárban, László munkahelyén, munkások és diákok vitatkoznak: beszélni vagy cselekedni?	In der BIOGÁL-Pharmafabrik, Lászlós eigenem Arbeitsplatz, diskutieren Arbeiter und Studenten: Reden oder handeln?
Téglási bácsi, negyven éve párttag, nyíltan kimondja:	Téglási Bácsi, vierzig Jahre Parteimitglied, sagt offen:

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

„A párt elárult minket."

László bejelenti, hogy másnap elmegy a tüntetésre.

4. jelenet - 1. nap, 1956. október 23.: „A tüntetés"

László csatlakozik a három debreceni egyetem diákjaihoz, akik órákkal megelőzik Budapestet. Felolvassák a 20 pontot.

Majd az ÁVH lő a Kossuth utcán, a Bika szállodánál. Három halott.

László a káoszban találkozik Erzsébettel, aki egy haldokló nő mellett guggol. Ebben a pillanatban látják meg egymást igazán először.

5. jelenet - 2. nap, 1956. október 24.: „A Mervo család"

Mervo Zoltán otthonában sír a feleség, a gyerekek félnek. A nagyapa mesél 1919-ről és Köröstárkányról,

„Die Partei hat uns verraten."

László kündigt an, morgen geht er zur Demonstration.

Szene 4 - Tag 1, 23. Oktober 1956: „Die Demonstration“

László schließt sich den Studenten der drei Debrecener Universitäten an, sie sind Budapest um Stunden voraus. Die 20 Punkte werden verlesen.

Dann schießt die ÁVH in der Kossuth-Straße beim Bika-Hotel. Drei Tote.

László trifft Erzsébet inmitten des Chaos, sie kauert neben einer sterbenden Frau. In dieser Sekunde sehen sie einander wirklich zum ersten Mal.

Szene 5 - Tag 2, 24. Oktober 1956: „Die Familie Mervo“

Bei Mervo Zoltán zu Hause weint die Frau, die Kinder haben Angst. Der Großvater erzählt von 1919 und

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

és áldását adja Zoltánra,
nem hősként, hanem
ezekkel a szavakkal:
„Apára van szükségük,
nem mártírra."

1. szünet - kb. 10 perc

Köröstárkány und gibt Zoltán
seinen Segen, nicht als Held,
sondern mit den Worten:
„Sie brauchen einen Vater,
keinen Märtyrer."

Pause 1 - ca. 10 Min.

MÁSODIK FELVONÁS:
A SZABADSÁG
(6-10. jelenet, kb. 22 perc)

ZWEITER AKT:
DIE FREIHEIT
(Szenen 6-10, ca. 22 Min.)

6. jelenet - 3. nap,
1956. október 25.:
„Megalakul a munkástanács"

Szene 6 - Tag 3,
25. Oktober 1956:
„Der Arbeiterrat entsteht“

A Diakonissza
Kollégiumban munkások
és diákok spontán,
kaotikusan megalapítják
a Debreceni Munkástanácsot,
ahogy László maga írja
akönyvében:
„Valaki ismert
valakit - Ez erre jó! Kész!"

Im Diakonissenhaus-Kollegium
gründen Arbeiter und Studenten
den Debrecener Arbeiterrat,
spontan, chaotisch,
wie László es in seinemB
Buch selbst beschreibt:
„Einer kannte jemand und sagte:
er ist dafür geeignet. Fertig.
So entstand der Rat.

Lászlót nem választják, hanem
egyszerűen kinevezik:
„Szűcs Laci még soha
nem csapott be minket."

László wird nicht gewählt,
sondern einfach benannt:
„Der Szűcs Laci hat uns
noch nie belogen."

Téglási bácsi elhárítja
a vezetést: *„Ez a ti feladatotok,*

Téglási Bácsi lehnt die Führung
ab: *„Das ist eure Aufgabe,*

az ifjúságé - én szívesen adok tanácsot."

die Aufgabe der Jugend - ich berate gern."

7. jelenet - 4. nap, 1956. október 26.: „Az első szabad újság"

László és Erzsébet találkoznak a kávéházban. Először nem a forradalomról, hanem egymásról beszélnek.

Az első cenzúrázatlan újság, a „Hajnal" ott van az asztalon: az áldozatok neveivel, az elkövetők neveivel. Egy pillanatra úgy tűnik, rendben van a világ.

Szene 7 - Tag 4, 26 Oktober 1956: „Die erste freie Zeitung“

László und Erzsébet treffen sich im Café. Zum ersten Mal reden sie nicht über die Revolution, sondern miteinander.

Die erste unzensierte Zeitung, die „Hajnal", liegt auf dem Tisch: Namen der Toten, Namen der Täter. Für einen Moment scheint die Welt in Ordnung.

8. jelenet - 5-6. nap, 1956. október 27-28.: „László és Erzsébet"

Csendes jelenet csak kettejüknek, este, valahol a kórház és a városháza között. Nagy szavak nélkül bevallják egymásnak, hogy félnek. És hogy örülnek, hogy nincsenek egyedül. Egy első, habozó ölelés.

Szene 8 - Tag 5, 27. Oktober 1956: „László und Erzsébet“

Eine stille Szene nur für die Beiden, abends, irgendwo zwischen Krankenhaus und Rathaus. Sie gestehen einander ohne große Worte, daß sie Angst haben. Und daß sie froh sind, nicht allein zu sein. Eine erste, zögerliche Umarmung.

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

9. jelenet - 7-8. nap,
1956. október 28-30.:
„Remény és árnyék"

László visszatér Miskolcról, szenet hoznak a gyárnak, de az eszében az akasztottak képe jár. Ő és Téglási bácsi Pusu teherautójának platóján: „A bosszú nem igazságosság."

Majd az október 30-i hír: az oroszok kivonulnak, Nagy bejelenti a többpártrendszert. László és Erzsébet átölelik egymást.

Egy pillanatra mindketten azt hiszik, jól fog végződni.

Szene 9 - Tage 6-8,
28.-30. Oktober 1956:
„Hoffnung und Schatten“

László kehrt aus Miskolc zurück, mit Kohle für die Fabrik, aber auch mit dem Bild der Erhängten im Kopf. Er und Téglási Bácsi auf der Ladefläche von Pusus Lastwagen: *„Rache ist nicht Gerechtigkeit."*

Dann die Nachricht vom 30. Oktober: Die Russen ziehen ab, Nagy verkündet Mehrparteiensystem. László und Erzsébet umarmen sich.

Für einen Moment glauben beide, daß es gut wird.

10. jelenet - 9. nap,
1956. október 31.:
„A vihar előtti csend"

Új tankok a láthatáron. Dede László megfigyelte őket a repülőtérről.

László röviden találkozik Erzsébettel az utcán, meghívja az október 23-i áldozatok temetésére. Ő megkérdezi:

Szene 10 - Tag 9,
31. Oktober 1956:
„Die Stille vor dem Sturm“

Neue Panzer an der Grenze. Dede László hat sie vom Flughafen aus gesichtet.

László trifft Erzsébet kurz auf der Straße, bittet sie zur Beerdigung der Opfer vom 23. Oktober. Sie fragt:

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

„Tényleg visszajönnek?"
Ő azt mondja: „Igen."
Több szó nem esik.

2. szünet, kb. 10 perc

HARMADIK FELVONÁS:
A BUKÁS
(11-15. jelenet, kb. 18 perc)

11. jelenet - 10-11. nap, 1956. november 1-2.:
„Az áldozatok temetése"

Debrecen ezrei méltósággal temetik el az október 23-i három halottat, a gyászolók között van László, Erzsébet és Téglási bácsi is. A csend és méltóság jelenete.

László korábban Budapesten járt és látta az kiégett tankokat, a holttesteket a kövezeten. Erzsébetnek nem szól erről.

Nem akarja tönkretenni ezt a pillanatot.

„Kommen sie wirklich zurück?"
Er sagt: „Ja."
Kein weiteres Wort.

Pause 2, ca. 10 Min.

DRITTER AKT:
DER Fall
(Szenen 11-15, ca. 18 Min.)

Szene 11 - Tage 10-11, 1.-2. November 1956:
„Die Beerdigung der Opfer“

Tausende Debrecener begraben die drei Toten vom 23. Oktober würdevoll, László, Erzsébet, Téglási Bácsi sind unter ihnen. Eine Szene der Stille und Würde.

László war zuvor in Budapest und hat die verbrannten Panzer, die Leichen auf dem Pflaster gesehen.

Er sagt Erzsébet nichts. Er will diesen Moment nicht zerstören.

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

12. jelenet - 12. nap, 1956. november 3.: „Rossz előérzet"

A repülőtéren Dede László találkozik egy szovjet tiszttel, a revolver ott van az asztalon. A biztosítók üresen kattannak. Este Mervo Zoltán azt mondja Lászlónak: *„Ha veszítünk?"*

László: *„Akkor gyermekeink tudni fogják: nem voltunk gyávák."*

Szene 12 - Tag 12, 3. November 1956: „Keine gute Vorahnung“

Am Flughafen trifft Dede László einen sowjetischen Offizier, der Revolver liegt auf dem Tisch. Die Zusicherungen klingen hohl. Abends sagt Mervo Zoltán zu László: *„Wenn wir verlieren?"*

László: *„Dann wissen unsere Kinder: Wir waren keine Feiglinge."*

13. jelenet - 13. nap, 1956. november 4.: „A támadás"

Hajnali öt előtt:
rakéták, tankzaj,
géppuskasorozatok.
A Forgószél
hadművelet.

László utoljára találkozik Erzsébettel az utcán.
Röviden, búcsúszavak nélkül.
Aztán különböző irányba mennek el.

Szene 13 - Tag 13, 4. November 1956: „Der Angriff“

Kurz vor fünf Uhr morgens:
Raketen, Panzerlärm,
Maschinengewehrsalven.
Operation Forgószél,
der Wirbelsturm.

László trifft Erzsébet ein letztes Mal auf der Straße.
Kurz, ohne Abschiedsworte.
Dann trennen sie sich in verschiedene Richtungen.

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

14. jelenet - Napokkal később 1956 nov./dec.: „A letartóztatási hullám"	**Szene 14 - Tage danach Nov./Dez. 1956: „Die Verhaftungswelle“**
A munkástanács tovább küzd: röpcédulák, csendes ellenállás, sztrájkfelhívások.	Der Arbeiterrat kämpft weiter: Flugblätter, stiller Widerstand, Streikaufrufe.
Az ÁVH, a titkosrendőrség bezárja a kört. Téglási bácsi ameddig csak tudja, védi Lászlót.	Die Geheimpolizei, die ÁVH schließt den Kreis. Téglási Bácsi schützt László so lange er kann.
Pratkovszki, a leváltott igazgató, bosszút áll.	Pratkovszki, der abgesetzte Direktor, rächt sich.
A forradalom véget ért, az ellenállás halkan folytatódik 1957 januárjáig.	Die Revolution ist vorbei, der Widerstand geht leise weiter, bis Januar 1957.
15. jelenet - 1957 tavasz: „A letartóztatás és az ítélet"	**Szene 15 - Frühjahr 1957: „Verhaftung und das Urteil“**
Éjjel viszik el Lászlót. Az anyja tehetetlenül áll ott.	Mitten in der Nacht wird László abgeholt. Seine Mutter steht hilflos da.
Az ítélet: 6 év börtön, polgári jogok megvonása, vagyonelkobzás. *(László saját könyvének állítása szerint!)*	Das Urteil: 6 Jahre Gefängnis, Entzug der bürgerlichen Rechte, Vermögenseinzug. *(Korrekt nach Lászlós Aussage aus seinem Buch!)*
Erzsébet nincs ott. László csendesen elmegy.	Erzsébet ist nicht da. László geht schweigend.

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

EPILÓGUS I. (16. jelenet, kb. 3 perc, 2-3 tanuló beszél, vagy olvas, ülve a színpadon)	**EPILOG I** *(Szene 16, ca. 3 Minuten, 2-3 Schüler sprechen oder lesend und sitzend auf der Bühne)*
16. jelenet: **„A temetőben 2026-ban"**	**Szene 16:** **„Auf dem Friedhof 2026“**
A 90 éves Erzsébet, született Horváth Erzsébet, férjezett Szűcs, a temetőben áll László sírjánál. Unokája,	Die 90-jährige Erzsébet, geborene Horváth Erzsébet, verheiratete Szűcs, steht am Grab von László auf dem Friedhof.
Martin felolvas néhány nevet az 1956-os 2.700 áldozata közül.	Ihr Enkel Martin liest einige Namen der 2.700 Toten von 1956.
Elmagyarázza a hosszú életívet: 1919, 1956-tól 1989-ig.	Sie erklärt den langen Bogen: 1919, 1956 zu 1989.
László börtönben volt. Mindezek ellenére összeházasodtak.	László war im Gefängnis. Sie haben geheiratet, trotz allem.
A szabadság eljött. De meg kellett harcolni érte.	Die Freiheit kam. Aber sie mußte erkämpft werden.
EPILÓGUS II. *(17. jelenet, kb. 2 perc, Erzsébet egyedül, közvetlenül a közönséghez)*	**EPILOG II** *(Szene 17, ca. 2 Minuten, Erzsébet allein, direkt ans Publikum)*

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935

17. jelenet: **„Örökül az ifjúságnak"**	**Szene 17:** **„Vermächtnis an die Jugend“**
Erzsébet közvetlenül a teremben ülő tanulókhoz fordul, az előadás látogatóihoz, abban a városban, ahol László egykor élt és harcolt: *„A szabadság törékeny. Harcolni kell érte, minden nap."*	Erzsébet wendet sich direkt an die Schüler im Saal, an die Schüler und Besucher dieser Theatervorstellung, in der Stadt, in der László damals lebte und kämpfte: *„Freiheit ist zerbrechlich. Man muß für sie kämpfen, jeden Tag."*
Nemzeti Himnusz.	**Nationalhymne.**
Történelmi fotók vetítése Debrecenből 1956-ból,	Projektionen historischer Fotos aus Debrecen 1956,
Csend.	Stille.
F Ü G G Ö N Y	**V O R H A N G**

V É G E / E N D E

non profit· © 2026 Rosa von Zehnle úr - https://1956-hirek.org/6935